

MAKALE HAKKINDA

Geliş :

TEMMUZ 2015

Kabul:

EYLÜL 2015

Yoksulluğun Durumsal Boyutu: Araştırma Görevlilerine Yönelik Keşifsel Bir Çalışma

Situational Aspects of Poverty: A Inventional Studying Intended The Researchs

Derya Kutlu^a , Figen Arslan Koçkaya^b , Pınar Şahbaz Canönde^c

ÖZ

Yoksulluğun durumsal boyutu; Birleşmiş Milletler tarafından, makul bir yaşam standardı ve diğer medeni, kültürel, ekonomik, siyasal ve sosyal haklardan faydalanılması için gereken kaynaklardan, yapabilirliklerden, seçeneklerden, güvenlikten ve güçten sürekli ya da kronik olarak yoksun kalma ile karakterize bir insani durum olarak tanımlanmıştır. Bu çalışma ile araştırma görevlilerinin görev yaptıkları üniversitelerde var olabilecek yoksulluğun durumsal boyutu üzerine görüşlerinin değerlendirilmesi ve bu yoksulluğun giderilmesi halinde bilimsel üretkenliklerinin ne yönde etkileneceği konusundaki düşüncelerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Veriler, 03.04.2015 ile 24.05.2015 tarihleri arasında kolayda örnekleme yöntemi kullanılarak seçilen üç üniversitenin tüm fakültelerinin araştırma görevlilerine mail yolu ile anket gönderilmesi sureti ile toplanmıştır. 918 araştırma görevlisine anket formu gönderilmiş, bunlardan 280 anket formu katılımcılar tarafından cevaplanmıştır.

Çalışma sonucunda, anket yapılan üniversitelerde görev yapan araştırma görevlilerinin yoksulluğun durumsal boyutunun kendi üniversitelerinde var olduğu ve durumsal yoksulluğun iyileştirilmesi halinde bilimsel anlamda üretkenliklerinin artacağı yönünde görüş belirttikleri ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yoksulluk, Yoksulluk Türleri, Yoksulluğun Durumsal Boyutu.

ABSTRACT

Situational Aspects of Poverty; By the United Nations, a reasonable standard of living and other civil, cultural, economic, political and social rights without the resources needed to be utilized, capabilities of, of the options, security and power continuous or characterized by chronic deprivation is defined as a human condition. It has been targeted to be determined with this studying the evaluating of opinions regarding the possible situational dimension of poverty in the university that researches work and the considerations related to which ways the scientific productivity will be affected in case of this poverty is removed. The data has been collected by sending questionnaire with e-mail to the researchers all of faculties of three universities that is chosen by using the convenience sampling method between 03.04.2015 and 24.05.2015. The questionnaire has been sent to 918 researchers, those 280 questionnaire forms have been responded by participants.

In consequences of studying , it has been presented that the researches, working in the university that is made questionnaire, opined in the direction of there is situational dimension of poverty in their universities and the scientific productivity will increase in case of the situational poverty is enhanced.

The key words: Poverty, The types of Poverty, Situational Aspects of Poverty.

^aÖğretim Görevlisi, Cumhuriyet Üniversitesi, dutabay@cumhuriyet.edu.tr.

^bÖğretim Görevlisi, Cumhuriyet Üniversitesi, figenarslan@cumhuriyet.edu.tr

^cÖğretim Görevlisi, Cumhuriyet Üniversitesi, psahbaz@cumhuriyet.edu.tr

GİRİŞ

Günümüzde, “yoksulluğun ne olduğu sorusu” toplumların en temel ve yanıtlanması da en zor olan sorunsalından biridir. Aslında, her sosyal olguda olduğu gibi, herkes tarafından kabul edilen bir yoksulluk tanımının olmadığını, tanımların ekonomik, coğrafi, kültürel ve toplumsal ayrımlara göre büyük ölçüde değişiklik gösterdiğini söylemek gerekmektedir. Yoksulluk olgusunun literatürde birçok tanımı bulunmaktadır. Yoksulluk, genel tanımıyla insanların hayatlarını sürdürebilmeleri için gereken temel ihtiyaçlarını karşılamada güçsüz kalması durumudur. Son dönemlerde dünyanın birçok ülkesinde, gelir artışını sağlamaya yönelik gerek politik, gerek ekonomik çözüm faaliyetlerine rağmen yoksulluk günümüz ekonomilerinin en önemli problemlerinden biri olmaya devam etmektedir. İnsani yaşamın gerektirdiği gelişmişlik kriterlerini ölçmeye yarayan belirli standartlar günümüz toplumları tarafından oluşturulmuştur. Bu standartlar içinde var olamama kişide sıkıntı, üzüntü ve öz değerlilik yitimine sebebiyet vermektedir. Yoksulluk; gelir eksikliği-azlığına bağlı olarak, asgari yaşam düzeyini sürdürmek için gereken mal ve hizmetlerden yararlanamama ve bu durumun beraberinde getirdiği sosyal mahrumiyet geliştirme duygusudur. Yoksulluk, “toplum kazançların biyolojik varlığın devamı için gerekli olan yiyecek, giyim vb. asgari düzeydeki fiziki ihtiyaçları karşılamaya yetmemesi” olarak da tanımlanmaktadır (Field, 1983). Chang’a (2011) göre, yoksulluğun kaynağı gelişmiş ülkelerin gelişmekte olan ülkelere uyguladığı “merdiveni geri itme” politikasıdır. Merdiveni geri itme, sanayileşmiş ülkelerin zenginliğin doruğuna ulaştıklarında, başka ülkelerin o seviyeye erişmesini engellemek için kendi uyguladıkları politikaları başkalarınınca uygulanmasını engellemesidir. Yoksulluk; bireye ait tüketimdeki yetersizliklere yoğunlaşarak kişi başına düşen özel tüketimin, belirli bir düzeyin altındaki durumu olarak tanımlanmaktadır (Lipton, 1997). Drewnowski’ye (1977) göre yoksulluk, bireylerin asgari yaşam standardının öngördüğü temel ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için yeterli oranda bir gelirden yoksun olması durumu olarak tanımlanmıştır.

Dünya Bankası; yoksulluğu, asgari yaşam standardına erişememe olarak tanımlamaktadır. TÜİK ise yoksulluğu, genel olarak insanların temel gereksinimlerini karşılayamama durumu olarak tanımlamaktadır. Dar anlamda yoksulluk; açlıktan ölme ve barınacak yeri olmama durumu iken, geniş anlamda yoksulluk; gıda, giyim ve barınma gibi olanakları yaşamlarını devam ettirmeye yettiği halde toplumun genel düzeyinin gerisinde kalmasını ifade eder (TÜİK, 2008).

Yoksulluk kavramı gerek nicel, gerekse nitel açıdan değerlendirilebilir. Bu bağlamda, mutlak yoksulluk-göreceli yoksulluk, objektif yoksulluk-sübjektif yoksulluk, gelir yoksulluğu-insani yoksulluk, kırsal yoksulluk-kentsel yoksulluk, yapabilirlikten yoksunluk ve yoksulluğun durum boyutuna ulaşmamız mümkündür.

Mutlak yoksulluk, yoksulluk tanımları içindeki en eski ve en temel yoksulluk tanımıdır. İlk anlamı itibariyle kişilerin yaşamlarını sürdürebileceği minimum gıda düzeyi olan açlık sınırını ifade etmektedir. Ancak bir başka anlamı da gıda düzeyinin de ötesinde barınma, giyim, eğitim, sağlık gibi temel ihtiyaçlarının da karşılanma düzeyidir (Erdugan, 2010). Mutlak yoksulluk, hane halkı ya da fertlerin biyolojik olarak kendilerini üretebilmeleri için ihtiyaç duydukları asgari gelir ve harcama düzeyi olarak tanımlanmaktadır. Dünya Bankası, günlük geliri asgari 2400 kalori değerindeki besini almaya yetmeyen kişileri, mutlak yoksul olarak tanımlamaktadır (Şenses, 2001). Göreceli yoksulluk kavramı ise, insanın bir toplumsal varlık olmasından yola çıkılarak; farklı grupların sahip olduğu mutlak gelir düzeyinden daha ziyade, gelir ve refahın dağılımındaki farklılıklara odaklanmaktadır. Diğer bir ifade ile göreceli yoksulluk kavramı, yoksul hane halkı veya birey ile o toplumda yaşayan ve mevcut koşullara göre ortalama bir gelire sahip olan hane halkı veya birey arasındaki gelir kaynaklarına sahip olma kabiliyeti arasındaki farkı ifade etmektedir (Dumanlı, 1995). Göreceli yoksulluk, “bir ferdin ya da hane halkının, içinde bulunduğu sosyal grubun ya da yerleşim biriminin diğerlerine göre yoksulluğu incelediği gibi; bu sosyal

grubun ya da yerleşim biriminin diğer grup ve birimlerle karşılaştırılması olarak tanımlanmaktadır. Göreli yoksulluk, aynı zamanda bireyin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarıyla ilgili bir kavramdır (Zengingönül, 2004).

Objektif yoksulluk, mutlak/göreli olarak belli standartlardan geri kalmaktır. Sübjektif yoksulluk ise, bireyin veya hane halkının yoksul olduğunu düşünmesidir (Lipton, 1997). Yoksulluğun tanımlanmasında objektif yaklaşım (refah yaklaşımı) yoksulluğu neyin meydana getirdiği ve kişileri yoksulluktan kurtarmak için nelerin gerektiği konusunda önceden belirlenen değerlendirmeleri içermektedir. Sübjektif yaklaşım ise, yoksulluğun tanımlanmasında kişilerin tercihlerine (fayda yaklaşımı) önem vermektedir. Uygulamada, kişilerin elde ettiği toplam faydanın hesaplanmasında karşılaşılan güçlükler, genellikle objektif yaklaşımın benimsenmesini gerektirmektedir (Özsoy, 2003). Özne yoksulluk kavramında kişilerin kendi düşüncelerinden bağımsız olarak birtakım nesnel ölçütler geliştirilmesinden ziyade, daha çok kişilerin kendilerini “yoksul” görüp görmedikleri göz önünde bulundurulmaktadır. Bu yaklaşımda, büyük ölçekli anketler aracılığıyla kişilerin mevcut öznel koşullarına dayanarak, kendilerini “yoksul” görüp görmedikleri ortaya çıkarılmakta ve bir öznel yoksulluk çizgisi belirlenmektedir (Erdugan, 2010).

Gelir yoksulluğu, yaşamı sürdürmek ya da asgari yaşam standardını karşılamak için kişi veya hane halkının ihtiyaç duyduğu temel gereksinimlerin karşılanabilmesi bakımından gerekli gelir düzeyinin elde edilememesi durumu olarak tanımlanmakta olup, hesaplamada genellikle asgari bir yaşam düzeyini sağlamak için gerekli gelir “yoksulluk sınırı” olarak ifade edilmektedir (Özsoy, 2004). Yaygın olarak kullanılan mutlak ve göreli yoksulluk kavramlarının yoksulluğu tam olarak karşılayamadığı ve insan kapasitesine vurgu yapmadığı için, bu iki kavramdan daha kapsamlı olan insanî yoksulluk kavramı geliştirilmiş ve yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından 1997 yılında

yayınlanan İnsani Gelişme Raporu’nda geliştirilen insani yoksulluk kavramı ise, insani gelişme ve insanca yaşam için parasal olanakların yanı sıra temel gereksinimlerin karşılanabilmesi için iktisadi, sosyal ve kültürel bazı olanaklara da sahip olmanın gerekliliğine dayanmaktadır (UNDP, 1997).

Kırsal ve kentsel yoksulluk, yoksulluğun mekânsal bir ifadesidir. Tarımsal üretimi gerçekleştirecek toprağa sahip olmama ve ucuz emek olan kırsal yoksulluğun temelinde topraksız ve kalifiye olmayan işçiler bulunmaktadır. Kırsal yoksulluk, geçinme olanaklarını ve umudunu yitiren kitlelerin kente göç etmesi ile kentsel yoksulluğun temelini oluşturur. Kırsal yoksulluk kentsel yoksulluktan daha yaygın bir yoksulluk türüdür. Kırsal yoksulluk oranının fazla oluşu kentlere göçü beslemekte ve kentsel yoksulluğun artışına zemin hazırlamaktadır. Kırsal yoksulluğun kentsel yaşama taşınmasıyla, kentler gelir eşitsizliklerinin ve sosyal eşitsizliklerin en çok su yüzüne çıktığı alanlar olmuştur. Belirli bir bölgenin, belirli kaynaklardan yoksun oluşu; kentin göreli dengesizliği, düzensizliği ve bozulan fonksiyonelliği; ayrıca sosyal etkinlik, yetkinlik ve kurumsal açıdan da bir yetersizlik olarak kendini gösteren kentsel yoksullukla yüzleşmektedir (Erdugan, 2010).

Yapabilirlikten Yoksunluk, yoksunluğu standart yoksulluk ölçütü olan gelir düzeyi yerine, “kabul edilebilir bir hayat düzeyine ulaşmak için gerekli temel yapabilirliklerden yoksun olma” şeklinde tanımlanmaktadır. Tanımın farklılığı, gelir veya fayda yerine birey özgürlüğünün vurgulanmakta olmasından kaynaklanır. Zira yoksulluğu anlamak için insanların “ne yapıp yapamadıkları ve ne olup olmadıklarına” odaklanılması gereği üzerinde durulmalıdır. Dolayısı ile bu görüş, gelirin kendi içinde bir amaç olamayacağını, kişinin refahı için ancak bir araç olabileceğini savunmaktadır (Sen, 2004). Yapabilirlikten yoksunluk; yoksulluğu da “kapasite yoksunluğu” olarak tanımlanmaktadır. Bu perspektifte, yoksulluk standart yoksulluk ölçütü olan gelir azlığından çok, temel kapasitelerden yoksunluk olarak görülmektedir. Sen’e göre; temel

kapasitelerden yoksunluk, erken ölümlerde, yetersiz beslenmede, süre giden hastalıklarda, okuryazarlık oranının düşüklüğünde ve diğer başarısızlıklarda ortaya çıkabilmektedir (Sen, 2004). Yapabilirlikten yoksunluk, insan refahına çok boyutlu bir bakışı açısı getirir. Yaklaşım; insanların gelir ve harcamaları ile ilgilenmek yerine, onların etkili bir biçimde “ne yapabildiklerine” ve “ne olabildiklerine” odaklanarak “eşitlik nedir” sorusu ile ilgilenmektedir (Sam, 2008). Yapabilirlikten yoksunluk yaklaşımı, düşük gelirin yoksulluğun başlıca nedenlerinden biri olduğu, çünkü gelir yetersizliğinin kişinin yapabilirlikten yoksunluğunun başlıca sebebi olabileceğini söylemektedir (Sam, 2008). Yapabilirlik yaklaşımı, eşit hakların eşit yapabilirlikler anlamına gelmediğini göstermesi açısından da önemlidir. Mesela, hamile veya küçük çocuklu kadınların çalışma hayatında erkeklerle eşit haklara sahip olmaları, onların çalışma hayatında eşit başarı şansına sahip olduklarını göstermemektedir. Dolayısıyla dezavantajlı gruplara eşit fırsatlar vermek, onların eşit haklara sahip oldukları anlamına gelmemektedir. Yoksulluk çok boyutlu bir sorun olduğu için, çoğu zaman eğitimsizlik, iş hayatına katılamama, bir azınlık mensubu olma, bedensel veya zihinsel özürülük, sorunlu bir aile çevresi gibi durumlarla yakından bağlantılı bulunduğu için, yoksullukla mücadele yöntemleri de eşit hakların ötesinde kişiye veya sosyal gruba özel yöntemler gerektirmektedir (Buğra, 2005).

Yoksulluğun durum boyutu; Birleşmiş Milletler tarafından, makul bir yaşam standardı ve diğer medeni, kültürel, ekonomik, siyasal ve sosyal haklardan faydalanılması için gereken kaynaklardan, yapabilirliklerden, seçeneklerden, güvenlikten ve güçten sürekli ya da kronik olarak yoksun kalma ile karakterize bir insani durum olarak tanımlanmıştır (Kotler ve Lee, 2010). Yeterli ve makul yaşam standardı hakkı; herkesin yeterli beslenme giyinme, barınma ve yaşama koşullarının sürekli olarak geliştirilmesini de içerir şekilde, kendisi ve ailesi için yeterli bir yaşam standardına sahip olma hakkıdır. Makul yaşam standardının yanı sıra, bireyin sosyal bir varlık olmasının getirisi olan toplum içinde yer edinebilme ihtiyacının da aynı oranda

karşılanıyor olması gerekir. Bu ihtiyacın karşılanamaması; kişinin öz güven yitimi, kendini ötekileştirmesi, kişisel başarısızlık gibi olumsuz dönütlere yol açmaktadır.

Günümüzde, yoksulluk kavramı daha çok gelir yönü ile ele alınmış, durumsal boyutu göz ardı edilmiştir. Fakat duruma bağlı yoksulluk, bireylerden başlayıp ucu toplumsal sorunlara varan bir takım olumsuz sonuçların doğmasına sebebiyet verebilmektedir. Gelirden bağımsız sebeplerden kaynaklanan yoksulluk, bireyin doyurulmamış ihtiyaçlarının ortaya çıkmasına ve bu tatminsiz bireylerin toplumda yer alma çabalarının hüsrarla sonuçlanmasına yol açabilmektedir. Dolayısıyla, yoksulluğun durum boyutunun sebepleri, toplumun yapı taşı bireyden başlayıp, tüm topluma yayılan geniş bir yelpazede incelenmesi ihtiyacını ortaya koymaktadır. Herkes tarafından bilinmektedir ki toplumların gelişmişlik düzeylerinin artmasında bilim kuruluşlarının üstlendiği misyon yadsınamayacak ölçüde büyüktür. Bu bilim kuruluşlarının başında da üniversiteler gelmektedir. Üniversitelerde var olabilecek durumsal anlamda yoksulluğun bilimsel çalışmaları ne yönde etkilediği araştırılması gereken önemli bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışma ile de araştırma görevlilerinin görev yaptıkları üniversitelerde var olabilecek yoksulluğun durumsal boyutu üzerine görüşlerinin değerlendirilmesi ve bu yoksulluğun giderilmesi halinde bilimsel üretkenliklerinin ne yönde etkileneceği konusunda düşüncelerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Literatür Analizi

Yoksulluk kavramı çerçevesinde yapılan araştırmalar incelenmiştir. Bu çalışmalardan bazıları aşağıda özetlenmektedir:

Arpacioğlu ve Yıldırım (2011), dünyada ve ülkemizde yoksulluğu gelir yönüyle ele almıştır. Yoksulluğun ancak uzun vadede çözülebilecek bir sorun olarak düşünülmesi gerektiğini ve yoksullukla mücadele konusunda etkin, verimli politikalar üretilip, bu alanda hizmet sunan kuruluşlarının kurumsal kapasitelerinin artırılması gerektiği konusuna vurgu yapmışlardır.

Özbek (2011) kentsel yoksulluğun genel bir değerlendirmesini yaptığı çalışmada; Kırıkkale il merkezinde yaşayan yoksul ailelerin içinde buldukları durum belirlemeye çalışmış, ve sonuçta yoksullukla ilgili olan tüm kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum örgütlerine, yoksulluğun giderilmesine yönelik ve yardımların dağıtımını konusunda önerilerde bulunmuştur.

Thomas (2014) ABD’de Mesleki tabakalaşma ve iş uyumsuzlukları üzerine yaptığı araştırmada; öne çıkan sonuçlardan birinin ırk olgusunun siyahi göçmen çocukların ilerideki meslek yaşamlarına etkilediğidir.

Yoksulluk ile ilgili daha önce yapılan çalışmalar incelendiğinde; genellikle yoksulluğun gelir ile ilişkilendirildiği ve durum boyutunun göz ardı edildiği gözlemlenmiştir. Kotler “Yoksulluğa Karşı Sosyal Pazarlama” kitabında yoksulluk türlerinden biri olan yoksulluğun durum boyutuna yer vermiştir.

Tasarım ve Yöntem

Araştırma görevlilerinin görev yaptıkları üniversitelerde var olabilecek yoksulluğun durumsal boyutu üzerine görüşlerinin değerlendirilmesi ve bu yoksulluğun giderilmesi durumunda bilimsel üretkenliklerini ne yönde etkileyeceği konusunda düşüncelerini tespit etmek amacıyla gerçekleştirilen bu araştırmada, anket yöntemi kullanılmıştır. Anketin ilgili gruba uygulanmasından önce, ankette yer alan her bir ifadenin araştırma amacına uygunluğu, anlaşılabilirliği ve yeterliliği konusunda gerekli değerlendirmeler yapılarak, sorular kolayca anlaşılabilir hale getirilmiştir. Anket soruları oluşturulduktan sonra kolayda örnekleme yoluyla belirlenen 30 araştırma görevlisine mail atılmış, geri dönüşler doğrultusunda bir ön değerlendirme yapılmış, alınan cevaplara göre sorular gözden geçirilmiş ve yeniden tanzim edilmiştir.

Bu çalışmanın özgün bir konuya sahip olması ve daha önceden gerek yurtiçi ve gerekse yurtdışı literatürde konuyla ilgili herhangi bir çalışma bulunmaması sebebiyle; ankette kullanılan likert ölçeği üniversitelerimizde genel anlamda yoksulluk ve etkileri ile ilgili

daha önceden çalışma yapmış bilim adamlarının görüş ve önerileri doğrultusunda geliştirilmiştir. Verilerin toplanmasında kullanılan anket soru formu üç kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısımdaki ilk 6 soru araştırma görevlilerinin demografik özelliklerini tespit etmek; ikinci kısımdaki sorular çalıştıkları üniversitenin fiziksel, teknik, parasal imkânları yönünden durumsal anlamda yoksul olma konusundaki görüşlerini belirlemek; son kısımdaki sorular ise durumsal boyutta yoksulluğun giderilmesinin bilimsel çalışmalarını nasıl etkileyeceği konusundaki düşüncelerini tespit etmeye yönelik oluşturulmuştur. İkinci ve üçüncü kısımdaki görüş belirtme anket soruları beşli Likert tipi (Kesinlikle Katılmıyorum, Katılmıyorum, Kararsızım, Katılıyorum, Kesinlikle Katılıyorum) bir ölçek kullanılarak hazırlanmıştır.

Bu çalışmada yapılan uygulama; Türkiye’nin en batısı, en doğusu ve iç bölgesi olmak üzere coğrafi bölgelere ayrılan üniversiteler arasından kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenen Kırklareli üniversitesi, Kafkas Üniversitesi ve Cumhuriyet Üniversitesini kapsamaktadır. Araştırmanın evrenini bahsi geçen üniversitelerde çalışan araştırma görevlileri oluşturmaktadır. Bu üniversitelerdeki araştırma görevlilerine mail yoluyla anket çalışması gönderilmiştir. Anket gönderilen araştırma görevlisi sayısı ana kütle sayısı olan 918’dir. Anketi mail yoluyla cevaplayıp geri gönderen kişi sayısı 280’dir. İnceleme sonucunda 246 kişinin anketi veri girişine uygun olduğundan değerlendirmeye alınmış, 34 anket çoğunlukla boş bırakılma gibi çeşitli nedenlerle değerlendirme dışı bırakılmıştır. Anket çalışması 03/04/2015 ile 24/05/2015 tarih aralığında yapılmıştır.

Verilerin değerlendirilmesi SPSS 16.0 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Anket sorularının güvenilirliğini değerlendirmek amacıyla, anket formunda yer alan, yoksulluğun durumsal boyutuna ilişkin araştırma görevlilerinin görüşlerinin belirlenmesine yönelik, beş değişkenli likert tipi ölçeğin güvenilirliği araştırılmış ve yapılan analiz sonucunda güvenilirlik katsayısı (Cronbach Alpha) 0.738 olarak saptanmıştır. Güvenilirlik katsayısının 1,00 ‘a yakın bir değer olması ölçme aracındaki tüm soruların

birbirleriyle tutarlılığını ve soruların güvenilirliğinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Araştırma kapsamında derlenen verilere; belirlenen amaçlar doğrultusunda ve veri tipine bağlı olarak frekans, yüzde Ki Kare testi uygulanmıştır.

Araştırmada belirlenen amaçlar ve elde edilmek istenen sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki hipotezler geliştirilmiştir:

H1: Görev yapılan üniversite ile fırsat bulunduğu başka üniversiteye geçmeyi düşünme isteği arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H2: Görev yapılan üniversite ile başka üniversiteye geçme isteğinin durum yoksulluğundan kaynaklanması arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H3: Üniversitelerde tek kişilik çalışma alanlarının olup olmaması ile bilimsel üretkenliğin artması arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H4: Görev yapılan üniversite ile üniversitenin akademik gelişmeye katkı sağlayacak kurs ve seminerleri düzenlemesi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Bulgular ve Değerlendirme

Ankete katılan araştırma görevlilerinin demografik özellikleri ve onların üniversitelerine ilişkin tanımlayıcı bilgilerin frekans tabloları aşağıda verilmiştir:

Tablo 1. Ankete katılanların demografik özellikleri ve üniversitelerine ilişkin tanımlayıcı bilgiler

Cinsiyet Dağılımı	f	%
Kadın	94	38.22
Erkek	152	61.78
Toplam	246	100
Yaş	f	%
23 yaş altı	27	10.97
24-28 yaş arası	172	69.91
29 yaş ve üzeri	47	19.12
Toplam	246	100
Görev yapılan üniversite	f	%
Kırklareli Üniversitesi	52	21.15
Kafkas Üniversitesi	93	37.8
Cumhuriyet Üniversitesi	101	41.05
Toplam	246	100
Kaç kişi kalıyor?	f	%
Tek kişi	46	18.69
2 kişi	113	45.93
3 kişi	83	33.73
4 kişi ve üzeri	4	1.65
Toplam	246	100
Görev Süresi	f	%
1 yıldan az	18	7.33
1-3 yıl	142	57.72
4-6 yıl	74	30.08
7 yıl ve üzeri	12	4.87
Toplam	246	100

Tablo 1'deki veri analiz sonuçlarına bakıldığında katılımcıların %38'i kadın, %62'si erkeklerden oluşmaktadır. Yaş aralığıyla ilgili olarak büyük bir kısmının (%70) 24-28 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Gönderilen anketlerin tamamında geri dönüş sağlanamamış olup, dönüt yapılan anketlere göre %21'i Kırklareli Üniversitesi, %38'i Kars Kafkas Üniversitesi ve %41'i Cumhuriyet Üniversitesi'nde çalışan araştırma görevlileridir. Araştırma görevlilerinin sadece %19'u tek kişilik odalarda kalırken %81'lik gibi büyük bir kısmı odasını başka bir akademik personelle paylaşmaktadır. Araştırma görevlilerinin görev süreleri incelendiğinde

%58'lik kısmının 1-3 yıl arasında olduğu görülmektedir.

Tablo 2- Araştırma görevlilerinin görev yaptıkları üniversitelerde var olabilecek yoksulluğun durumsal boyutu üzerine görüşlerinin tespiti

İfadeler	1		2		3		4		5	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Üniversitemden memnunum.	17	6.9	87	35.4	72	29.3	60	24.4	10	4
Başka bir üniversiteye geçme isteğim durum yoksulluğundan kaynaklanmaktadır.	13	5.3	51	20.8	76	31	74	30.2	31	12.7
Üniversitemizde çalıştığım ortamın fiziksel (derslik, ofis vb. gibi) imkânları yeterlidir.	10	4.1	92	37.4	72	29.3	53	20.2	19	7.3
Üniversitemin sağladığı kütüphane ve dokümantasyon hizmetleri yeterlidir.	19	7.7	102	41.5	65	26.4	54	22	6	2.4
Üniversitemizde araştırma ve yayın yapmaya yeterli zaman ayırabilmekteyim.	16	6.5	104	42.3	66	26.8	51	20.7	9	3.7
Üniversitemizde araştırma yapanları ödüllendirici sistem bulunmaktadır.	23	9.4	110	44.9	62	25.3	42	17.1	8	3.3
Üniversitemizin sürekli eğitim merkezi akademik gelişime katkı sağlayacak kurs ve seminerleri düzenlemektedir.	15	6.1	79	32.1	81	32.9	57	23.2	14	5.7
Gelişmiş üniversitelere coğrafi uzaklığımız bilimsel enstrümanlara ulaşmamızı olumsuz etkilemektedir.	4	1.6	52	21.1	69	28	66	26.8	55	22.4

1-Kesinlikle katılıyorum 2-Katılmıyorum 3-Kararsızım 4-Katılıyorum 5-Kesinlikle Katılıyorum

Araştırma görevlilerinin görev yaptıkları üniversitelerde var olabilecek yoksulluğun durumsal boyutu üzerine görüşleri Tablo 2'de verilmiştir. Buna göre anketi cevaplayan araştırma görevlilerinin büyük bir çoğunluğu çalıştıkları üniversitelerinden memnun olmamakla birlikte başka bir üniversiteye geçme düşüncesindedirler. Bu geçme isteğinin nedenlerinden biri de üniversitelerinde durumsal açıdan yoksulluğun olmasıdır. Katılımcılar gerek fiziksel, gerek kütüphane hizmetleri açısından üniversitelerinden memnun değildirler. Ayrıca araştırma ve yayın yapabilmek için gerekli zamanı bulamama

konusunda da fikir birliği oluşturmaktadırlar. Katılımcıların büyük çoğunluğu çalıştıkları üniversitelerin akademik gelişimlerine katkı sağlayacak şekilde kurs ya da seminerlerin düzenlenmediği görüşündedirler. Akademik anlamda gelişmiş üniversitelere coğrafi anlamda uzak olmalarının da bilimsel enstrümanlara ulaşmalarını olumsuz yönde etkiledikleri kanısındadırlar.

Tablo 3. Yoksulluğun durumsal boyutunun giderilmesi halinde bilimsel üretkenliklerinin ne yönde etkileneceği konusundaki düşüncelerinin tespiti

İfadeler	1		2		3		4		5	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şayet çalışma ortamım şimdikinden daha iyi olsaydı bilimsel üretkenliğim artardı.	3	1.2	37	15	42	17.1	41	16.7	123	50
Şayet üniversitemin bilimsel çalışmaya olan teşvikleri şimdikinden daha iyi olsaydı bilimsel üretkenliğim artardı.	8	3.3	27	11	40	16.3	140	57	31	12.6
Şayet üniversitemin kütüphane imkânları şimdikinden daha iyi olsaydı bilimsel üretkenliğim artardı.	8	3.3	28	11.4	37	15	126	51	47	19.3
Üniversite dışında vakit geçirebileceğim sosyal bir ortamım olsaydı bilimsel üretkenliğim artardı.	10	4.1	40	16.3	34	13.8	112	46	50	20.8

1-Kesinlikle katılmıyorum 2-Katılmıyorum 3-Kararsızım 4-Katılıyorum 5-Kesinlikle Katılıyorum

Tablo 3 de araştırma görevlilerinin görev yaptıkları üniversitede yoksulluğun durumsal boyutunun giderilmesi halinde bilimsel üretkenliklerinin artacağı ifadelerine büyük oranla katıldıkları söylenebilir.

H1: Görev yapılan üniversite ile fırsat bulunduğu başka üniversiteye geçmeyi düşünme isteği arasında anlamlı bir ilişki vardır.

5. Hipotez Testleri ve Yorumlanması

Tablo 4- Görev yapılan üniversite ile fırsat bulunduğu başka üniversiteye geçmeyi düşünme isteği arasındaki ilişki

			Fırsatını bulduğumda başka bir üniversiteye geçmeyi düşünüyorum.					Toplam
			1	2	3	4	5	
Çalışılan Üniversite	Kırklareli Üniversitesi	Sayı	0	16	20	12	4	52
		Satır Yüzdesi	0%	30.7%	38.5%	23.1%	7.7%	100,0 %
		Sütun Yüzdesi	0%	21.6%	24.1%	23.5%	12.9%	21.1%
	Kafkas Üniversitesi	Sayı	5	14	32	34	16	101
		Satır Yüzdesi	5,0%	13,9%	31,7%	33,7%	15,8%	100,0%
		Sütun Yüzdesi	71,4%	45,2%	43,2%	41,0%	31,4%	41,1%
	Cumhuriyet Üniversitesi	Sayı	2	13	26	29	23	93
		Satır Yüzdesi	2,2%	14,0%	28,0%	31,2%	24,7%	100,0%
		Sütun Yüzdesi	28,6%	41,9%	35,1%	34,9%	45,1%	37,8%
	Toplam	Sayı	7	43	78	75	43	246
		Satır Yüzdesi	2,8%	12,6%	30,1%	33,7%	20,7%	100,0%
		Sütun Yüzdesi	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

1-Kesinlikle katılmıyorum 2-Katılmıyorum 3-Kararsızım 4-Katılıyorum 5-Kesinlikle Katılıyorum

Tablo 4 de yola çıkılarak, Kırklareli üniversitesinde ankete katılan araştırma görevlilerinin %30'nun üniversitelerini değiştirmek istemedikleri buna karşın %38,5 i bu konuda kararsız kaldıkları görülmektedir. Kafkas ve Cumhuriyet üniversitelerine bakıldığında ise, katılımcı araştırma görevlilerinin “görev yaptıkları üniversiteyi değiştirmek isteği” ifadesine katılanların oranlarının %33,7 ve %31 ile diğer görüşlere göre yüzde olarak yüksek olduğu görülmüştür. Bunun yanı sıra, bu ifadeye kararsız kalanların oranı %31 ve %28'dir.

Ki Kare testi

	Değişken	df (Serbestlik derecesi)	Sig (2-tailed) (Anlamlılık düzeyi)
Ki kare	7.250 ^a	8	,510

Yapılan Ki Kare analizine göre şu sonuçlar çıkarılmıştır: Sig (2-tailed) anlamlılık düzeyine bakıldığında bu değer 0,510 olduğu görülmektedir. Bu değer 0,05'den büyük olması (0,510>0,05) H1 hipotezinin reddedilmesine, H0 hipotezinin kabul edilmesine neden olur. Buna göre; görev yapılan üniversite ile fırsat bulunduğu başka üniversiteye geçmeyi düşünme isteği arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Buradan hareketle; araştırma görevlilerinin belli bir sebep olmaksızın görev

yaptıkları üniversiteyi değiştirme niyetinde olmadıkları görülmektedir.

H2: Görev yapılan üniversite ile başka üniversiteye geçme isteğinin durum yoksulluğundan kaynaklanması arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 5- Görev yapılan üniversite ile başka üniversiteye geçme isteğinin durum yoksulluğundan kaynaklanması arasındaki ilişki

			Başka bir üniversiteye geçme isteğim durum yoksulluğundan kaynaklanmaktadır.					Toplam
			1	2	3	4	5	
Çalışılan Üniversite	Kırkırelili Üniversitesi	Sayı	4	14	15	12	7	52
		Satır Yüzdesi	7,7%	26,9%	28,8%	23,1%	13,5%	100,0%
		Sütun Yüzdesi	30,8%	27,5%	19,7%	16,2%	22,6%	21,2%
	Kafkas Üniversitesi	Sayı	7	25	27	29	12	100
		Satır Yüzdesi	7,0%	25,0%	27,0%	29,0%	12,0%	100,0%
		Sütun Yüzdesi	53,8%	56,9%	35,5%	33,8%	38,7%	40,8%
	Cumhuriyet Üniversitesi	Sayı	2	8	34	38	12	94
		Satır Yüzdesi	2,2%	8,6%	36,6%	39,8%	12,9%	100,0%
		Sütun Yüzdesi	15,4%	15,7%	44,7%	50,0%	38,7%	38,0%
	Toplam	Sayı	13	47	76	79	31	246
		Satır Yüzdesi	5,3%	20,8%	31,0%	30,2%	12,7%	100,0%
		Sütun Yüzdesi	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

1-Kesinlikle katılmıyorum 2-Katılıyorum 3-Kararsızım 4-Katılıyorum 5-Kesinlikle Katılıyorum

Tablo 5’de katılımcı araştırma görevlilerinin görev yaptıkları üniversitelerini değiştirme isteklerinin üniversitelerinin yoksulluklarının durumsal boyutundan kaynaklandığı ifadesine katılanların oranları Kırklareli, Kafkas ve Cumhuriyet Üniversitelerinde sırasıyla %23,%29 ve %39,8 dir.

Ki Kare Testi

	Değişken	df (Serbestlik derecesi)	Sig (2-tailed) (Anlamlılık düzeyi)
Ki kare	19.841	8	,011

Ki kare analiz sonuçlarına göre; Sig (2-tailed) değerini ifade eden p değeri 0.011 çıkmış; bu değer 0,05 değerinden küçük çıktığı için (0,011<0,05) H2 hipotezi kabul edilir. Buna göre; Görev yapılan üniversite ile başka üniversiteye geçme isteğinin durum yoksulluğundan kaynaklanması arasındaki istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır. Dolayısıyla araştırma görevlileri çalıştıkları üniversitelerinin durumsal anlamda yoksul olduklarının farkına vardıklarında görev yaptıkları üniversitelerini değiştirmeyi düşünmektedirler.

H3: Üniversitelerde tek kişilik çalışma alanlarının olup olmaması ile bilimsel üretkenliğin artması arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 6- Üniversitelerde tek kişilik çalışma alanlarının olup olmaması ile bilimsel üretkenliğin artması arasındaki ilişki

			Şayet çalışma ortamım şimdikinden daha iyi olsaydı bilimsel üretkenliğim artardı.					Toplam
			1	2	3	4	5	
Kaç kişi kalınıyor ?	Tek kişi	Sayı	4	12	12	12	4	44
		Satır Yüzdesi	9,1%	27,3%	27,3%	27,3%	9,1%	100,0%
		Sütun Yüzdesi	36,4%	50,0%	26,1%	10,6%	8,0%	18,0%
	2 kişi	Sayı	3	8	17	56	29	113
		Satır Yüzdesi	2,7%	7,1%	15,0%	49,6%	25,7%	100,0%
		Sütun Yüzdesi	27,3%	33,3%	37,0%	49,6%	58,0%	46,3%
	3 kişi	Sayı	2	3	17	45	18	83
		Satır Yüzdesi	2,4%	3,6%	20,5%	54,2%	19,3%	100,0%
		Sütun Yüzdesi	18,2%	12,5%	37,0%	39,8%	32,0%	34,0%
	4 kişi ve üzeri	Sayı	2	1	0	0	1	4
		Satır Yüzdesi	50,0%	25,0%	,0%	,0%	25,0%	100,0%
		Sütun Yüzdesi	18,2%	4,2%	,0%	,0%	2,0%	1,6%
Toplam	Sayı	11	24	46	113	52	246	
	Satır Yüzdesi	4,5%	9,8%	18,9%	46,3%	20,5%	100,0%	
	Sütun Yüzdesi	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

1-Kesinlikle katılmıyorum 2-Katılmıyorum 3-Kararsızım 4-Katılıyorum 5-Kesinlikle Katılıyorum

Tablo 6 incelendiğinde çalışma alanlarını başka akademisyenlerle paylaşan katılımcı araştırma görevlileri çalışma ortamlarının iyileştirilmesi durumunda bilimsel üretkenliklerinin artacağı görüşündedirler.

Ki Kare Testi

	Değişken	df (Serbestlik derecesi)	Sig (2-tailed) (Anlamlılık düzeyi)
Ki kare	55.192	12	,000

Ki kare analiz sonuçlarına bakıldığında; Sig (2-tailed) değerini ifade eden p değeri 0.000 çıkmış; bu değer 0,05 değerinden küçük olduğu için (0,000>0,05) H3 hipotezi kabul

edilmiştir. Buna göre; üniversitelerde tek kişilik çalışma alanlarının olup olmaması ile bilimsel üretkenliklerinin artması arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırma görevlilerinin odalarını diğer akademisyenlerle paylaşıyor olmaları durumunun bilimsel üretkenliklerini etkilediği; tek kişilik çalışma alanlarının oluşturulması ile üretkenliklerinin artacağı görüşünde oldukları söylenebilir.

H4: Görev yapılan üniversite ile üniversitenin akademik gelişmeye katkı sağlayacak kurs ve seminerleri düzenlemesi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 7- Görev yapılan üniversite ile üniversitenin akademik gelişmeye katkı sağlayacak kurs ve seminerleri düzenlemesi arasındaki ilişki

			Üniversitemizin sürekli eğitim merkezi akademik gelişime katkı sağlayacak kurs ve seminerleri düzenlemektedir.					Toplam
			1	2	3	4	5	
Çalışılan Üniversite	Kırklareli Üniversitesi	Sayı	1	12	19	14	6	52
		Satır Yüzdesi	1,9%	23,1%	36,5%	26,9%	11,5%	100,0%
		Sütun Yüzdesi	6,7%	15,2%	23,5%	24,6%	42,9%	21,1%
	Kafkas Üniversitesi	Sayı	7	36	31	23	4	101
		Satır Yüzdesi	6,9%	35,6%	30,7%	22,8%	4,0%	100,0%
		Sütun Yüzdesi	46,7%	45,6%	38,3%	40,4%	28,6%	41,1%
	Cumhuriyet Üniversitesi	Sayı	7	31	31	20	4	93
		Satır Yüzdesi	7,5%	33,3%	33,3%	21,5%	4,3%	100,0%
		Sütun Yüzdesi	46,7%	39,2%	38,3%	35,1%	28,6%	37,8%
	Toplam	Sayı	15	79	81	57	14	246
		Satır Yüzdesi	6,1%	32,1%	32,9%	23,2%	5,7%	100,0%
		Sütun Yüzdesi	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

1-Kesinlikle katılmıyorum 2-Katılmıyorum 3-Kararsızım 4-Katılıyorum 5-Kesinlikle Katılıyorum

Tablo 7'ye göre, araştırmaya katılan üniversitelerde görev yapan katılımcı araştırma görevlileri, üniversitelerinin düzenledikleri kurs ve seminerlerin akademik gelişmelerine katkı sağlayacağı konusunda kararsız kaldıkları görülmektedir.

Ki Kare Testi

	Değişken	df (Serbestlik derecesi)	Sig (2-tailed) (Anlamlılık düzeyi)
Ki kare	8.439	8	,392

Ki kare analiz sonuçlarına bakıldığında; Sig (2-tailed) değerini ifade eden p değeri 0.392 çıkmış; bu değer 0,05 değerinden büyük olduğu için ($0,392 > 0,05$) bu durum H4 hipotezinin reddedilmesine neden olmuştur. Görev yapılan üniversite ile üniversitenin akademik gelişmeye katkı sağlayacak kurs ve seminerleri düzenlemesi arasında istatistiksel yönden anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Sonuç, Öneriler ve Kısıtlar:

Bu araştırmada yoksulluğun durum boyutunun araştırmaya konu olan üniversitelerdeki varlığı incelenmiştir. Bu üniversitelerde anketi cevaplayan araştırma görevlilerinin görüşleri alınmıştır. Araştırma kapsamında alınan bu veriler ile verilere uygulanan istatistiksel analizler neticesinde elde edilen bulgulardan bazıları aşağıda belirtilmiştir:

- Anketi cevaplayan araştırma görevlilerinin büyük bir çoğunluğu çalıştıkları üniversitelerinden memnun olmamakla birlikte başka bir üniversiteye geçme düşüncesindedirler. Bu geçme isteğinin nedenlerinden biri de üniversitelerinde durumsal açıdan yoksulluğun olmasıdır. Katılımcılar gerek fiziksel, gerek kütüphane hizmetleri açısından üniversitelerinden memnun değildirler. Ayrıca araştırma ve yayın yapabilmek için gerekli zamanı bulamama konusunda da fikir birliği oluşturmaktadırlar. Katılımcıların büyük çoğunluğu çalıştıkları üniversitelerin akademik gelişmelerine katkı sağlayacak şekilde kurs ya da seminerlerin düzenlenmediği görüşündedirler. Akademik anlamda gelişmiş üniversitelere coğrafi anlamda uzak olmalarının da bilimsel enstrümanlara ulaşmalarını olumsuz yönde etkiledikleri kanısındadırlar.

- Araştırma görevlilerinin görev yaptıkları üniversitelerde yoksulluğun durumsal boyutunun giderilmesi halinde bilimsel üretkenliklerinin artacağı ifadelerine büyük oranla katıldıkları söylenebilir.

Araştırma amaçlarının doğrultusunda belirlenen hipotezler, ilgili istatistiksel çözümleme yöntemleri kullanılarak değerlendirilmiş ve elde edilen sonuçlar aşağıda belirtilmiştir:

- Araştırma görevlilerinin belli bir sebep olmaksızın görev yaptıkları üniversiteyi değiştirme niyetinde olmadıkları görülmektedir. Dolayısıyla katılımcı araştırma görevlileri için çalıştıkları üniversitenin yer aldığı coğrafi konumdan ziyade üniversitenin içinde bulunabileceği durumsal anlamda yoksulluğun üniversite değiştirme isteklerinde etkili olabileceği kanısına varılabilir.

- Araştırma görevlilerinin odalarını diğer akademisyenlerle paylaşıyor olmaları durumunun bilimsel üretkenliklerini etkilediği; tek kişilik çalışma alanlarının oluşturulması ile üretkenliklerinin artacağı görüşünde oldukları söylenebilir.- Üniversitelerde tek kişilik çalışma alanlarının olup olmaması ile bilimsel üretkenliğin artması arasında anlamlı bir ilişki vardır.

- Araştırmaya katılan üniversitelerde görev yapan katılımcı araştırma görevlileri, üniversitelerinin düzenledikleri kurs ve seminerlerin akademik gelişmelerine katkı sağlayacağı konusunda karasız kaldıkları görülmektedir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda üniversitelerde var olabilecek yoksulluğun durumsal boyutu ile ilgili sunulabilecek çeşitli öneriler aşağıda sıralanmıştır:

- Üniversitelerde araştırma görevlileri için tek kişilik çalışma alanlarının oluşturulması;

- Akademik çalışma teşviklerinin artırılması;

- Kütüphane ve dökümantasyon olanaklarının ve internet veri tabanlarının teknolojik yenilikler doğrultusunda iyileştirilmesi;

- Üniversite dışında vakit geçirilebilecek sosyal ortam olanaklarının artırılmasıdır.

- Bu çalışma kısıtlarından dolayı öncü nitelikte olup daha sonraki çalışmalarda detaylandırılıp farklı boyutlarda sonuçlar elde edilebilir.

- Bu çalışma yoksulluğun gelir boyutunun yanı sıra durumsal boyutunun da incelenmesinin gerekli olduğu kanısını taşımaktadır. Literatürde yoksulluk türlerinde biri olarak anılan yoksulluğun durumsal boyutunun bu çalışma ile "DURUM YOKSULLUĞU" kavramına dönüştürülmesi önerilmektedir.

Ankette yer alan 5'li Likert Tipi ölçeğindeki ifadeler oluşturulurken, konuyla ilgili ulusal ya da uluslararası herhangi bir çalışmanın bulunmaması nedeniyle ölçekte kullanılan ifadelerin konuyla ilgili daha önceden çalışma yapmış akademisyenlerin görüşleri ve önerileri doğrultusunda geliştirilmiş olması çalışmanın öncelikli kısıtıdır. Anketin uygulandığı üniversitelerin web sitelerinde akademik personelin tamamının mail adreslerinin yer almaması nedeniyle araştırma görevlilerinin tamamına ulaşamaması, mail yoluyla gönderilen anketlerin geri dönüşünün yetersiz olması ve zaman darlığı nedeniyle akademik personel içerisinde sadece araştırma görevlilerinin bu çalışmaya dahil edilmesi bu araştırmanın diğer kısıtlarıdır.

Kaynakça

Arpacıoğlu, Ö., Yıldırım, M. (2011), Dünyada ve Türkiye'de Yoksulluğun Analizi, Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi, 4(2):60-76.

Buğra, A. (2005), Yoksulluk ve Sosyal Haklar, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Politika Forumu, Sivil Toplum Geliştirme Merkezi, 1:18.

Chang. H. (2011), Kalkınma Reçetelerinin Gerçek Yüzü, Tuba Akıncılar Onmuş (Çev.). 5.Baskı İletişim Yayınları, İstanbul.

Dumanlı, R. (1996)ü, Yoksulluk ve Türkiye'deki Boyutu, DPT Uzmanlık Tezi, Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü Yayını, Ankara,sf:213.

Erdugan, F. E. (2010), Türkiye'de Özürlü Yoksulluğu ve Mücadele Politikalarının Değerlendirilmesi: Ankara-Keçiören Örneği, Özürlüler Uzmanlığı Tezi, T.C. Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı Yayını, Ankara,sf:9-12.

Field, F. (1983), The Minimum Wage, Policy Studies Institute, London, sf:51

Drewnowski, J. (1977), Poverty: It's Meaning and Measurement, Development and Change, 8(2):183-208.

Kotler, P.,Lee, N.R. (2010), Yoksulluğa Karşı Sosyal Pazarlama, Zeynep Kökkaya Chalar (Çev.), Kapital Yayınları, İstanbul, sf:39.

Lipton, M. (1997), Poverty: Are There Holes in the Consensus?, World Development, 25(7):7.

Lipton, M. (1997), Defining and Measuring Poverty: Conceptual Issues, UNDP Human Development Paper, New York.

Özbek, A. (2011), Kentsel Yoksulluğun Genel Bir Değerlendirmesi: Kırıkkale Örneği, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı: 31. 53-67.

Özsoy, E. (2003), Kalkınma Yoksulluk İkilemi ve Türkiye, 5(1), 6 -44 .

Sam, N. (2008), Yoksulluğa Bir Yaklaşım Biçimi, Uludağ Üniversitesi İİBF Dergisi, XXVII(1):59–70.

Sen, A. (2004), Özgürlükle Kalkınma, Yavuz Alogan (Çev), Ayrıntı Yayınları, İstanbul, sf:36.

Şenses, F. (2001), Küreselleşmenin Öteki Yüzü Yoksulluk, İletişim Yayınları, İstanbul, sf:63.

TÜİK. (2008), Tüketim Harcamaları, Yoksulluk ve Gelir Dağılımı, Sorularla Resmi İstatistikler Dizisi- 6.

Thomas, K.J.A. (2014), Occupational stratification, job-mismatches, and child poverty: Understanding the disadvantage of Black immigrants in the US, Social Science Research. 50 (2015) 203–216.

UNDP . (1997), Human Development Report, Oxford University Pres, Newyork.

Zengingönül, O. (2004), Küreselleşme/Yoksulluk Gelişmişlik ve İşgücü Piyasaları Ekseninde, Adres Yayınları,Ankara,sf:109.